

Dwerg uit Twente is vastbesloten de giganten te verslaan

Hans de Jongh
Enschede

Een bedrijf met twintig werknemers bestormt de mondiale olie- en gasector met een revolutionair klein metertje. Ook het Amerikaanse ministerie van nationale veiligheid heeft interesse.

Het is het verhaal van David tegen Goliath: het bedrijfje C2V uit Twente heeft een apparaatje ontwikkeld waarmee het giganten als Siemens en ABB de pas af wil snijden.

Ook in dit geval gaat David winnen. Dat is althans de overtuiging van een zelfverzekerde Jon Elders, directeur en mede-eigenaar van C2V (Concept to Volume). 'Daar twijfel ik niet aan. Dit bedrijf is met dit product iets heel moois aan het neerzetten. Het zit 'm niet in de vraag óf-ie op de markt komt, maar

hoe snel-ie er komt.'

Het apparaatje waarmee Elders de wereld gaat veroveren is een zogeheten gaschromatograaf waarmee men vluchtige stoffen kan analyseren. Wie naar aardgas boort, kan er butaan van propaan mee onderscheiden. Wie een chemische fabriek heeft, kan er giftige stoffen mee detecteren. En oncologen zouden er via ademanalyse longkanker mee kunnen opsporen.

Dat kan ook met bestaande chromatografen, maar met die van C2V gaat dat sneller, beter en vooral stukken goedkoper, aldus Elders. Al die voordelen vloeien voort uit de meest opvallende eigenschap van het Twentse instrument: dankzij nanotechnologie is het apparaatje honderden malen kleiner dan het apparaat waarvan de industrie er nu honderdduizenden gebruikt. Het metertje telt

geen slangen, buizen en kranen, maar kanaaltjes van een miljoenste millimeter breed die geëtst zijn in een siliciumplaatje.

Experts uit de olie- en gasindustrie waren de eersten die de meter

onder ogen kregen. Enthousiasme alom. 'Mensen zeggen: daar hebben we twintig jaar op gewacht.'

Dat was twee maanden geleden tijdens een congres in Houston. Vorige maand was de reactie nog

precies eender in Baltimore: 'De zaal was twee keer zo vol als normaal. Je proeft de "excitement".' Inmiddels is het eerste grote contract binnen.

De opwinding is goed te begrijpen. Neem een olieraffinaderij. Daarin zit voor €100 mln tot €200 mln aan analyseapparatuur verwerkt. Dat geld gaat op aan gasmeters die vaak zo groot als een kast zijn. Maar dat is nog maar het begin van de investering. De grootste uitgavenpost betreft de behuizing van die meters. Om veiligheidsredenen zitten ze in aparte ruimtes die met speciale leidingen verbonden zijn met de raffinaderij. Al met al kost dat zo'n half miljoen euro per instrument. Maar met de meter van C2V is die peperdure rompslomp niet nodig.

Klein maar fijn: de nieuwe meter van C2V

Foto: C2V

Vervolg op pagina 9

'De hele wereld belt C2V op om te zeggen hoe goed ze dit instrument vinden'

Vervolg van voorpagina

Het apparaatje zelf is, dankzij een gepatenteerde lab-on-a-chip, niet veel groter dan een creditcard. Met alle aansluitingen erop en eraan past het in een schoenendoos. Een zogeheten analysehuis, ter grootte van een container, is daarmee overbodig. Bovendien kan de meter simpelweg tussen de bestaande leidingen geplaatst worden. Dat zijn voordelen die de aandacht trekken. Elders: 'De hele wereld belt ons op om te zeggen hoe goed dit is.'

Inmiddels heeft C2V, dat zijn wortels heeft in het begin van de jaren negentig, enkele tientallen meters verkocht. Aan het eind van het jaar moeten dat er vijfhonderd zijn. De onderneming uit Enschede, die drie jaar geleden begon met de ontwikkeling van de meter, heeft net een contract getekend met een belangrijke speler in een deelmarkt van de energiesector.

Elders onderhandelt ook met een andere partij. Het gaat om een wereldwijd opererend ingenieursbedrijf, dat het apparaat van C2V wil aanbieden aan grote oliebedrijven als onderdeel van een bredere systeemoplossing. 'We zijn dicht bij een contract.' Ook het

Amerikaanse ministerie van nationale veiligheid heeft interesse. Met het instrument van C2V zou Washington een betaalbaar middel kunnen hebben om gifgassen op te sporen.

Vanwege de grote besparingen die de afnemers kunnen realiseren, staat het voor Elders als een paal boven water dat zijn meter de concurrentie van de kaart zal vegen. Bang dat Siemens en andere met een soortgelijk apparaat zullen komen, is hij niet. Voordat anderen zich dezelfde kennis en kunde hebben eigen gemaakt, zijn ze zo een half decennium verder. Te-

gen die tijd heeft C2V de markt al zo goed als helemaal in handen. 'De uitdaging is ervoor te zorgen dat hun apparaten niet meer gebruikt worden', zegt Elders.

Zijn kansen op succes acht hij extra groot omdat C2V geslaagd is waar een Duitse startup eerder faalde. Eind jaren negentig kwam die ook met een piepkleine gasmeter. Maar deze meter was kwalitatief minder dan de bestaande apparaten, waardoor niemand interesse had om over te stappen naar een radicaal andere technologie.

In de plannen van C2V ontwikkelt het bedrijf zich vooral tot een onderneming die werk uitbestedt. De productie van de chip die fungeert als hart van de meter zal in eigen beheer blijven. Maar de overige onderdelen, waaronder een oventje dat gassen tot 180 graden kan verwarmen, zal in de toekomst van toeleveranciers moeten komen. 'Er is één uitdaging', zegt Elders, 'bijna geen enkel onderdeel is makkelijk te maken.'

Daar staat tegenover dat Nederland relatief veel bedrijven kent die zich wereldwijd onderscheiden op het gebied van precisie- en fijnmechanica. Elders: 'We hebben hier een goede voedingsbodem.'

Doorbraak Eerste contracten

- C2V heeft een eerste contract getekend voor de levering van de nieuwe gas chromatograaf
- Ook het Amerikaanse ministerie van nationale veiligheid heeft interesse
- In later stadium wil C2V het instrument ook slijten aan de medische sector
- Dit jaar moet de omzet op 500 stuks uitkomen

